

Seminarium
„Metoda Teatru Forum w procesach
integracyjnych i działaniach
antydiskryminacyjnych”

**Projekt realizowany z dotacji Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy
finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG**

PARTNERZY:

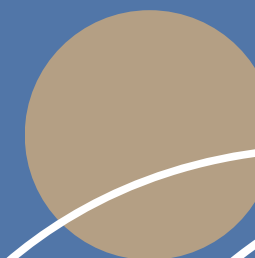
**INSTYTUT PSYCHOLOGII
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO**

Seminarium „Metoda Teatru Forum w procesach integracyjnych i działaniach antydyskryminacyjnych”

27 sierpnia 2022 r. w ramach projektu „Zmiana zaczyna się od pojedynczego człowieka” miało miejsce seminarium online pod hasłem „Metoda Teatru Forum w procesach integracyjnych i działaniach antydyskryminacyjnych”. Zespół Fundacji Kurdybanek wraz z Edukatorami i Edukatorkami spotkał się w Centrum Młodzieży im. dr H. Jordana w Krakowie. Osoby zainteresowane mogły wziąć udział w wydarzeniu poprzez połączenie się za pomocą platformy Microsoft Teams. Celem seminarium było przybliżenie metody Teatru Forum jako atrakcyjnej formuły do pracy z grupami młodzieżowymi w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na pochodzenie.

Program seminarium obejmował:

- Prezentację założeń projektu „Zmiana zaczyna się od pojedynczego człowieka”.
- Sesję forum, w tym prezentację dwóch spektakli Teatru Forum: „Kabel” i „Akcent” oraz debatę z możliwością interaktywnego udziału widzów (interwencje i dyskusja) w wybranym przez nich spektaklu
- Dyskusję i panel ekspercki na temat wykorzystania Teatru Forum jako metody wspierającej pracę z młodzieżą w obszarze dyskryminacji ze względu na pochodzenie, inicjowanie i zarządzanie procesem integracji, pracy w zróżnicowanym kulturowo środowisku.

Centrum Młodzieży im. dr H. Jordana zamieniło się w prawdziwe studio, z którego transmitowana na żywo była sesja Teatru Forum. Widzo-aktorzy zobaczyli spektakle „Akcent” oraz „Kabel” po raz pierwszy, a później, dzięki internetowej ankiecie, mogli wybrać, które spektakl chcą zobaczyć po raz drugi, aby tym razem móc mieć wpływ na sytuację protagonistki za sprawą udziału w interwencjach. Wybrany został spektakl „Kabel”. Identyfikacja z problemem w Teatrze Forum powoduje zaangażowanie publiczności. Nie inaczej było w przypadku tej formuły. Każde wirtualne wejście na scenę (interwencja polegająca na rozmowie z jedną wybraną postacią), każda próba zmiany decyzji, wyborów protagonistki była poddawana dyskusji publicznej, urefleksyjniana. Dzięki takiemu zaangażowaniu, publiczność mogła rozważać różne możliwości zmiany, a także przyglądać się sytuacjom z wielu perspektyw. Formuła online w tym wypadku wcale nie spowodowała, że przeżywane emocje były mniejsze.

W spektaklu „Akcent” udział wzięli i wzięły:

Justyna Grądziel, Judyta Potocka, Mateusz Wojnarowicz, Ina Plisko, Magdalena Pluta, Dorota Kaczor, Urszula Sidoruk,

W spektaklu „Kabel” udział wzięli i wzięły:

Barbara Mołas, Karolina Kniotek, Magdalena Kotula, Maciej Pierzchała, Urszula Tłomak.

Pokaz spektakli stanowił pierwszą część spotkania całego wydarzenia poświęconego eksploracji, zgłębianiu metodologii Teatru Forum w kontekście wykorzystania w pracy na rzecz integracji i działaniach antydyskryminacyjnych. W drugiej części wydarzenia, w debacie, brały udział zaproszone ekspertki:

-Joanna Grzymała-Moszczyńska, doktorka psychologii, trenerka antydyskryminacyjna, Instytut Psychologii UJ.

-Aleksandra Zapolska, ukraińska działaczka społeczna, założycielka i członkini zarządu Fundacji Zustricz. Zajmuje się problematyką uczniów i uczennic ukraińskich z doświadczeniem migracji, prowadzi warsztaty adaptacyjno-językowe dla Ukraińców i Ukrainek.

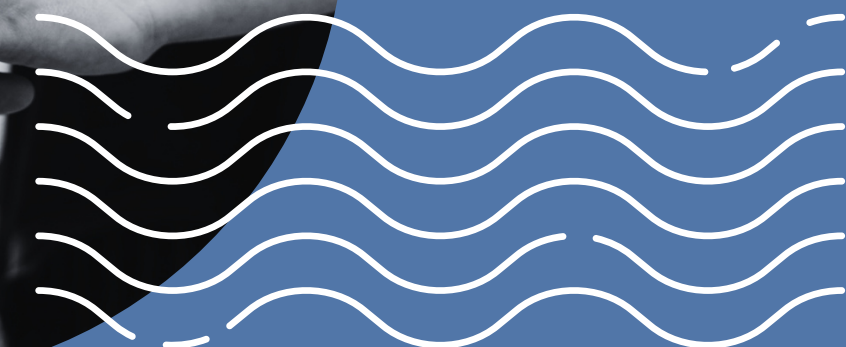
-Karolina Kniotek, nauczycielka języka polskiego dla Polaków i obcokrajowców w IV Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie. Koordynuje współpracę szkoły z Teatrem im. J.Słowackiego w ramach projektu „Klub Wyspiańskiego”. Edukatorka w projekcie “Zmiana zaczyna się od pojedynczego człowieka”.

-Alicja Kukuła, nauczycielka etyki oraz filozofii w Kolegium Europejskim w Krakowie, a także uczestniczka spektaklu i debaty Teatru Forum.

-Aldona Żejmo-Kudelska, certyfikowana trenerka i superwizorka dramy, Drama Way.

Wiodące zagadnienia w dyskusji dotyczyły sensu prowadzenia takich działań z młodzieżą oraz aktualnej sytuacji młodzieży w środowiskach wielonarodowościowych (głównie w szkołach). Jakże mechanizmy mogą mieć pozytywny wpływ, jakie są realia, jakich tematów nie podejmować w kryzysowej sytuacji.

Joanna Grzymała-Moszczyńska mówiła o psychologicznych mechanizmach tworzenia się stereotypów, wskazywała na wartość warsztatów antydyskryminacyjnych, które poszerzają świadomość i rozumienie tworzenia się stereotypów. Także na wartość pogłębionej metody jaką jest drama, która daje możliwość jeszcze głębszego rozumienia tych mechanizmów. Przybliżyła również rolę mechanizmu przyjmowania perspektyw w przeciwdziałaniu dyskryminacji i uprzedzeń, odwołując się do badań naukowych.

Aleksandra Zapolska z kolei przybliżyła uczestnikom seminarium swoje doświadczenie w pracy z migrantami_migrantkami i chodźcami_uchodźczyniami. O tym, co najbardziej sprzyja dobrostanowi osób, które znalazły się w nowym miejscu, w nowej sytuacji; o tym, co sprzyja integrowaniu się; o tym, na co uważać we włączaniu nowych osób w nowe środowiska, o czym mówić, czego nie mówić, jakich tematów na razie nie podejmować.

Aldona Żejmo-Kudelska opowiadała o roli kreatywności, tworzenia sztuki - teatru - w miejscach objętych działaniami wojennymi lub ich skutkami; o pozytywnej zmianie jaką może wnieść sztuka - w tym teatr forum czy teatr uciśnionych - w takie właśnie miejsca i o tym jak może je przekształcić. Opowiadała też o konkretnych projektach, które przekształcają kulturę wojny i cierpienia w miejsce mocy i wrażliwości, a tym samym - pozwalają sobie zmianę wyobrazić, dając nadzieję na przyszłość i przyczyniając się do pozytywnej zmiany społecznej.

Karolina Kniotek opowiadała o tym, jak przygotowanie spektaklu Teatru Forum zmienia postrzeganie świata, drugiego człowieka. W jaki sposób może pomagać w rozwiązywaniu problemów uczniów w relacjach w szkole i poza nią. O roli teatru w kształtowaniu asertywnych, otwartych ludzi - w środowisku szkolnym uczniów, którzy będą mieli umiejętność wpływania na innych (w tym okresie rozwoju najważniejsze są relacje rówieśnicze, więc potrzeba ludzi przekazujących dobre wzorce) oraz na ile teatr forum może w środowisku szkolnym pomagać w poznawaniu różnic kulturowych i uczeniu się ich akceptacji.

Alicja Kukuła dzieliła się doświadczeniami swojej pracy w multikulturowym środowisku i o wspieraniu procesów integracyjnych i w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji, o swoim doświadczeniu udziału w projektach TF, jak to zmieniło jej sposób patrzenia na wiele spraw, kiedy była młodą osobą i jak może to być ważne, formujące doświadczenie dla młodzieży. O tym, co młodzież może zyskać dzięki metodzie Teatru Forum.

Dyskusja była bardzo poruszająca, otworzyła wiele istotnych wątków dotyczących tego, w jaki sposób narzędzie Teatru Forum mogłoby zostać wykorzystywane w realiach polskich szkół. Ekspertki dzieląc się bogatym doświadczeniem naświetliły wiele istotnych kwestii, pokazując różnorodne, ale dopełniające się perspektywy. W toku dyskusji wyłoniły się wnioski, które mogą posłużyć przyszłej pracy nauczycieli i edukatorów w środowiskach młodzieżowych, zwłaszcza wielonarodowościowych: w przypadku grup, gdzie obecne są osoby migranckie, istotnym elementem jest proces adaptacji. To właśnie on jest kluczowy dla późniejszego dopiero etapu budowania wspólnoty i przynależności jako część grupy. To cenna uwaga w kontekście planowania działań o charakterze integracyjnym. W tym czasie warto zwrócić uwagę na aspekty takie jak wspieranie empatycznej komunikacji, postawa otwartości i zrozumienia, dawania czasu. Ważnym wnioskiem, który wypłynął w rozmowie była myśl, że teatr stwarza możliwość, by w bezpiecznym środowisku, pod płaszczem fikcji rozmawiać o tematach, które są istotne społecznie i które realnie dotyczą danej grupy.

Prowadzenie seminarium:
Wioletta Szuba, Anna Ćwiklińska

Wsparcie organizacyjne:
Katarzyna Rynkowska

Więcej informacji o projekcie:

<https://www.kurdybanek.com/projekty/zmiana-zaczyna-sie-od-pojedynczego-czlowieka/>

Wioletta Szuba
opracowanie merytoryczne

Anna Ćwiklińska
opracowanie merytoryczne

Katarzyna Rynkowska
opracowanie merytoryczne
opracowanie graficzne

2023